

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
UJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

A lojalitás.

(W) Történelmi perczeket élünk. Körülöttünk — alig vesszük észre — végső küzdelem folyik a nép és az uralkodó souverainitása között. Élethalál harc.

Nekünk magyaroknak különösen érdekes dolog ez, mert mi ezer éve hozzászoktunk a királyság intézményéhez, vérünkben van, életszükségünk, hogy mint a bigott paraszt megtestesülve szereti csókolni a faragott Krisztus sebhelyét — látható alakban tiszteljük az állam fogalmát; ez a fogalom a korona, mozgó, élő, siró, kaczagó, jajgató, kosztoló és félreeső helyre járó személyesítője a király.

Nemzet és király. Két souverain fogalom. Minden alkotmányos állam közjoga e két fogalom souverainitására épült. A souverainitásból egy másik fogalom folyik: a lojalitás.

Erről a fogalomról akarok beszélni.

A lojalitás nem más, mint az a köteles tisztelet, kimélet, elnézés, stb., a mi egy souverain hatalomnak kijár, a mi azt megilleti.

Az államélet terén két souverain

hatalom szerepel. A nemzet és a király. Amazt megtestesíti a nép többsége, emezt az a felkent személy, a kinek fejére Szent István koronáját a magyar hercegprimás feltette.

Két souverain személy, két lojalitás lojalitás.

Hát hogy mi lojalitások voltunk, azt még eddig senki kétségbe nem vonta. Türelmünk határtalan volt, szinte türelmi bárczát élveztek eddig a miniszterterink. Lojalitások voltunk a bárgyúságig. Peccavimus.

De ha a köteles lojalitás tulzott adagban kijárt is eddig az egyik souverain fogalomnak, elhittük, elhittették velünk, hogy a nemzeti souverainitás iránt köteles lojalitás se szenvedett csorbát.

Én sohase hittem, de ha arra került a sor, többen hitték, mint a kik nem hitték, rendben volt a dolog. Jogilag, elméletileg, elvben.

De ma kitűnt, hogy követeli a korona a maga iránti lojalitást, de viszont a másik lojalitás kötelezettséget: a nemzet iránti lojalitást el nem ismeri.

Quid numi?

Abban a perczben, amikor a ko-

rona felkent viselője tultette magát a nemzet iránt köteles lojalitás respectálásán, eo ipso lemondott arról a részére köteles lojalitásról, amit oly tulzott mértékben élvezett eddig.

Abban a perczben, mikor személy szerint beavatkozott a pártpolitikába: lemondott arról az exterritorialis expersonalialis helyzetről, miről a nemzet, mint olyan, mint morális fogalom, már csak azért se mondhat le, mert milliók által él, egy agya, egy szája, egy személyesíthető alanya nincs.

Lemondott róla: ne kívánja hát. Nem kívánhatja, nem követelheti: ne csodálja, ha ezentul nem leszünk — legalább oly mértékben, mint eddig — lojalitások.

Lesz hát republikánus párt. Helyes. Sorakozzunk. Ahol van absolutistikus törekvés, jogos a republikánus szervezkedés. És ez minálunk életszükség.

Ugy-e hogy furcsa állítás?

Megmondom azt is miért? Megvagyok róla győződve, hogy a most folyó harc a mi győzelmünkkel végződik. Heine a halálos ágyán azt mondta: „bizonyos vagyok benne,

Magyar fürdői élet.

— Levél a Szerkesztőhöz. —

Csiz fürdő, 1905. július 18.

Kedves Barátom!

Egy idő óta a fürdő levelek irodalma mintha megcsappant volna, a mindennapi hirdetések, nagy olcsósága erős reklám, a közönség a mondva csináltatott fürdő leveleket, amugy sem olvassa.

Ez a levél nem született a reklám jegyében, megírásának oka első sorban az, hogy ismerje meg közönségünk azt a nagy természeti kincset: mely csaknem egyedüli a Continensen.

Szegény jó Bumenthál, aki a csizi jód bromos forrás vizét legerősebben egy hírneves bécsi professzorral megismertette, bizonyosan nem engedi oly könnyen dobra ezt a nagy kincset, melynek gyógyító erejét oly sok ezer ember áldja, ha a jövőt mai képében látja.

A fejlődésnek azt a képét egyetlen hazai fürdő sem mutatja, a mit Csiz mutat. Évről-évre tömegesebben keresik fel. Nem egy külföldi keres és talál itt gyógyulást. Hat év alatt csaknem megháromszorozódott a vendégek száma. Mi debreczeniek polgár-

jogot nyertünk e kis Gömör-megyei faluban, amennyiben tanítói árvaházunknak szépen parkirozott udvarán csinos lakás emelkedik, melyet évről-évre keresnek fel most már nemcsak a debreczeni, hanem a többi árvaházak gyenge, vérszegény és görvélyes növendékei.

Csiz ujabban valóságos gyermek fürdővé lett. Százával kergetik a fakarikát, a harmad és negyediziglen szenvedő gyermekek s az ujabban használt mérsékelt és igen okos alapon vezetett vizgyógyomóddal bámulatos sikereket érnek el. A fogyasztó és hizlaló kura, de különösen bének, szélütöttek bámulatos eredményü gyógyításán kívül Csiz a kezdődő tüdőgümőkör gyógyítása által immár első rendü hazai gyógyhelyé lett.

Ujabban tulajdonosai a fürdő vendégek elhelyezéséről alkalmas lakohelyek nagyobb méreü készítéséről gondoskodtak, a miben a lakosság is követi őket; mert Csiz egy kis község, melynek kellő közepén fakad a páratlan és immár világhírűvé lett jodbromos forrás. Egyszerre öt-hatszáz fürdő vendég elhelyezése minden fennakadás nélkül történhetik.

Nem akarunk a most már anyagilag is szépen prosperáló fürdő tulajdonosainak ta-

nácsokat adni, de azt be kell látniok, hogy fürdőszobák építése, alkalmasabb járók készítése, a köztisztaságnak az egész község területére való fokozottabb kiterjesztése, egy csekélyke esteli világítás a hepe-hupás fekvésü fürdőben elengedhetetlen követelmények, nem is említvén azt, hogy a tulajdonosok erkölcsileg kötelezettek arra, hogy azt a hitvány kufár szellemet, mely az életmezés terén főleg ez évben lábrakapott, mely minden hazai fürdőnek a megölője, erős beavatkozásokkal még csirájában fojtsák el, mert a mily arányban emelkedett a fürdő, olyan arányban visszafejldhetnek. — Azt a fausi népet, mely sok-sok ezer forintot kap a vendégektől, nem kell kényszeríteni, csak rá kell szoktatni, hogy minden reggel seperje és locsolja fel az utcát a háza előtt.

Legszébb pontja az egész telepnek Pazar Andor fürdő-orvosnak a parkja, melynek felső részén emelkedik a nevezett orvos egy emeletes, diszes sanatoriuma, mely mindig telve van. Páratlan gyógy eredmények elérése által Pazar doktor tette azzá Csizet, a mi ma.

Sokan vagyunk itt debreczeniek; természetes: kezdőszám a 20 tanító árva és kísérők. Minden este nagy közönség gyűl

Vigyázz! Folyton érkeznek újdonságok. 10.000 méter delain 25, 35, 65 kr. Óriás választékban vannak **christalin, popelin, gouvrirozott crep** fodor, grenadin, de különösen **batistokban**, melyeket az idény előreháta miatt nagyon olcsón árusítom el.

Lövy F.

➔ Kistemplommal szemben. ➔

Kékre festett kirakat.

hogyan az Isten megbocsájt, hiszen az a mestersége." Én azt mondom, hogy az osztrák generálisok bizonyosan rükverczkoncentrálnak, hiszen ez a mesterségük.

Jó. De mi lesz akkor? Kossuth Ferencz, Apponyi miniszterek lesznek. Benedek János, Pozsgai, Lengyel Zoltán és a többi mameluk.

Kinek a büne, hogy a fajmagyarság 35 esztendő óta leszorított az alkotás teréről és a meddő ellenzéki-ség passzív szerepére szorított?

Az a fajmagyarság, amely 35 év óta megszokta az „átkos kaurmányt” emlegetni, a fajmagyarság nem találja bele magát a kormánypartiság helyzetébe. Radikalizmusa lefolyást keres, radikálisabbnál radikálisabbak vannak és ha a radikalizmus nimbuszát elveszti, ez idő szerint a legközelebbi radikálisabbat Weltner Jakab adja a czuczilista.

Vérem, édes vérem, igaz magyar vér! Népbolondítóknak legyél a mar-taléka?

Jöjjön inkább egy párt, egy program, a melyik a „Haza, Isten, Király” hármasszavából kidob egyet, hogy az a nemes hevület, az a becsületes ragaszkodás, a mi eddig azt illette: az is a Haza szeretetét gyarapítsa: jöjjön egy párt, egy program, a minek ma jövője nincs, mert alapjában véve mind királyhűek vagyunk, jöjjön egy párt, az érvényesülés reménye nélkül, de legyen az a párt vezető csatornája a magyar ellenzéki vér tölcsérgyűlésének, legyen magyar, legyen ideális, legyen őszinte és kitartó.

Össze és hallgatja azokat a szép dalokat, melyeket az árvák oly kedvesen adnak elő.

Ujabban a Hamvaz udvarban a középiskolai tanár egyesület egy lelkes tagjának, Dr. Kemény fővárosi tanárnak a buzgólkodására Csiz fürdőre utalt középiskolai ifjak számára szünidei telep alakult; már ez évben két ízben 20-20 tanuló vesz abban részt két tanár felügyelete alatt.

Kiváló jó cigányzene a tarka kezű Lojzi vezetése mellett, tombolák, tűzijáték szórakoztatják a közönséget. Rendezett jó vendéglő mellett magánvállalkozók nagy száma gondoskodik a vendégek élelmezéséről. Van itt posta, távirat, idegyógytár. A vasúti vonatok száma 12. Gyermekeket egyes gazdacsaládok is elfogadnak gondozásra, de legkiválóbb szerepet tölt be a téren az itteni ev. ref. tanító Ruszkay István, aki mérsékelt díjazásért ad teljes ellátást s a gondjaira adott gyermekek nála kellő felügyeletben részesülnek. Jól tudja ezt már sok debreczeni és alföldi család.

Ha Csiz fejlődése oly arányu lesz, mint öt év óta, akkor be fog következni az, mit e sorok írója oly sokszor mondott és irt e kiváló fürdőről, hogy itt gyermekek ezrei találnak gyógyulást s gyermek szanatóriumok emelkednek egymás után bizonyosságára annak, hogy ez a nagy természeti kincs okosan használtatik ki a szenvedő emberiség javára.

Fogadd meleg baráti üdvözlőmet!
Igaz híved:

Gönczy László.

Fáj a lelkem, a mikor ezt írom. Sohase hittem, hogy ide jutunk. De az, a kit illet gondolja meg, hogy „Te akartad Dandin György”.

Külföldi telephon hirek.

Bécs, július 21.

A czár nem megy Moszkvába.

(Pétervár.) A moszkvai zemsztvo kongresszus viselkedése miatt a czár végképen lemondott moszkvai utazásáról. Az udvari körök azt remélik, hogy a vidéki delegátusok között, kiknek lelke Trubeckoj Sergiás herceg, szakadás fog beállni s hogy ugy feleslegessé fog válni a népképviselők összehívása. Az esti lapok nem merték lenyomatni a Slovo-nak a kongresszus megnyitására szóló tudósítását.

Hírek az orosz nemzetgyűlésről.

(Berlin) Megbízható forrásból jelentik, hogy az orosz kormány is tartózkodást fog tanusítani a kongresszussal szemben, miután belátták, hogy megtorló intézkedésekkel nem akadályozhatják meg a tárgyalásokat. Egyébiránt a kongresszus vezetői nagyon keveset remélnék a mostani tárgyalásoktól. Elhatározták, hogy augusztus elsejére új kongresszust hívnaq egybe.

Agyonlőtt konzul.

(Szaloniki.) Müller udvari tanácsos magyar-osztrák ügyvivő állapota nagyon aggasztó s életben maradásához nincs remény.

A czár és Vilmos császár találkozása.

(Páris.) Óriási feltűnést kelt a Matin-nak az a pétervári híre, hogy a czár jachtján ma reggel elutazott. A czár négy napig marad a tengeren és találkozni fog Vilmos császárral, ki most svéd vizeken tartózkodik. A czár a német császár tanácsát akarja kikérni a béketárgyalás és az orosz alkotmány dolgában. A czár utazásának igen nagy politikai fontosságot tulajdonítanak. Más verzió szerint a cár csak üdülni ment a tengerre. Koppenhágába is elmegy, a hol néhány napig fog tartózkodni.

Elfogott orosz katonák.

(London.) A Daily Telegraphiak jelentik Tokióból: A japánok Sachaim szigetén 200 oroszot fogtak el, köztük Maximus és Novik hadnagyokat, kiknek az volt a szándékuk, hogy Vladimirovba csalja a japánokat s ott megtamadják őket. A japánok gyors partraszállása megghusította a tervet.

Nagy ütközet előtt.

(London.) Mandzsuriában a japánok harcvezonala 100 mérföld hossza nyulik s s ha az általános előrenyomulás megkezdődik, akkor az oroszokat végképpen megfogják semmisíteni.

A Potemkin matrózainak sorsa.

(Bukarest.) Az eltűnt matrózok dolga nagyon nyugtalanítja a román kormányt. Romániában orosz kémek vannak, akik a Potemkin matrózainak családtagjaik hamisított leveleit adják át, melyekben halálesetekről, betegségekről van szó.

(Bukarest.) Az Adverai tudósítója az eltűnt matrózok ügyében több orosz matrózzal beszéltek, kik azt mondták:

— Mióta elhagytuk a hajót, anynyira szél maradtunk, hogy semmit

sem tudunk egymásról. Félünk, hogy társaink orosz hatóságok kezébe kerültek.

Vármegyénk és vidéke.

Aradi lap a — hajduk labanczairól.

A következő okulásraméltó sorokat az aradi Függetlenség-ből vesszük át a Hajduság csekély számu, de országosan kirivóbb labanczairól. Ime az aradi véleménynyilvánítás.

A darabont-kormány jöttének hírére valamennyi főispán beadta lemondását, legtöbben azonban Fejérváry és Kristóffy kunyom megígérték, hogy hivatalban maradnak, amíg a kormány olyan rendeletet nem bocsájt ki, mely ellenkezik a törvényvel. Néhány főispán azonban, ezek közt Urbán Iván aradi és Hertelendy Ferencz zalai, Lipich Gusztáv szolnokmegyei főispán kijelentették, hogy semmiesetre se maradnak és kérik fölmentésüket. Hetek multak már elazóta, hogy lemondásuk megtörtént, Fejérváry azonban — ugy látszik — nem terjeszti a főispánok kérelmét a király elé. Erre vall legalább az a körülmény, hogy máig egy főispánt se mentettek föl hivatali állásától.

Szégyenletes dolog, hogy ma, mikor a nemzeti aramlat bejárja az egész országot, akadnak főispáni szolgák, akik ellentétbe helyezkednek a vármegyék határozataival. Ilyenek látjuk Domahidy Elemér debreczeni és hajdumegyei főispánt is, ki a szolgabírói sorból avanszált képviselővé s Tisza István kezéből poltyant a főispáni méltóságba. Ugy látszik, Domahidy ur görcsösen ragaszkodik állásához. Ha nem így volna, nem felebbezte volna Hajdumegye közgyűlésének azt a határozatát, mely az önként fizetett adók beszedése és beszolgáltatásának megtagadására vonatkozik. Pedig a megye közgyűlésén ugyancsak puffogtette a hazafias frazisokat Domahidy Elemér, akihez most Rásó Gyula hajdu negyei alispán csatlakozik. Rásó ugyan is, bár törvényhatósága kimondta, hogy alkotmányvédő határozata a főispán esetleges fellebbezésére való tekintet nélkül végrehajtandó, a járások szolgabírait értesítette a főispán felterjesztéséről s értesíti, hogy a közgyűlési határozat megfelelő részét még nem jögerősek s így végre nem hajthatók. Hajdumegye hazafias közönsége fölhaborodással vit tudomást Rásó Gyula alispán rendeletéről s a sérelem annál nagyobb, mert az alispán a közgyűlés színe előtt tett fogadalmat, hogy a törvényhatóság utasítása szerint s határozatának szellemében fog eljárni. Bizonyos azonban, hogy a hajdumegyei fő és alispán összejárásában nem fog sikerrel járni, mert a megyei tisztviselői kar híven követi törvényhatósága parancsát s az önkétesen fizetni szándékolt állni adókat nem fogadja el.

Szatmári—erdődi vasut államosítása.

A kereskedelmi miniszter a szatmári—erdődi vasutat államosítani kívánja. Az átvétel foganatosításával Tolnay Kornél debreczeni üzletvezetőt és Berényi Pál itteni felügyelőt bízta meg. Nevezettek a vonalat a napokban már meg is tekintették.

Szatmármegye ellenállása. Még mindig vannak egyes vármegyék, melyek eddig szint nem vallottak. Ezek közé tartozik Szatmármegye is. Luby Géza országgyűlési képviselő és társai beadványt intéztek az alispánhoz, amelyben a rendkívüli közgyűlés egybehívását sürgetik és egyben indítványozták, hogy szakítsa meg a megye az érintkezést a jelenlegi törvénytelen kormánnyal, s ne szedjenek adót és ne adjanak katonát

és a tisztviselők ezen ügyek ellátásától legyennek eltöltve. A főispáni teendők végzésével megbízott alispán 8-10 nap alatt helyezte kilátásba a közgyűlés egybehívását.

A varsói véres napok.

(Szabó Sándor aradi színész elbeszélése.)

Az Oroszországban dúló véres forradalomról, amely egy idő óta az egész világ figyelmét magára irányította, megdöbbentő, szenzációs részleteket mond el az alábbiakban egy aradi színész: Szabó Sándor, aki a varsói zavargásoknak heteken át szemtanúja volt. Idegizgató, borzalmas események ezek, amelyek mostanában a csári önkénynek vértenger fölé emelt trónusa körül történnek. Elbeszélése szerint, az eddig elnyomott, öntudatra ébredt nép emberi jogait követeli; de a föllázadt alattvalók követeléseire kancsukával és golyóval felel a despotizmus. Jajszó és átok, özvegyek és árvák zokogása tölti be a mindenható csár hatalmas birodalmát. Szabó Sándor a következőkben ismerteti a varsói eseményeket:

(Szabó Sándor Varsóban)

Szabó Sándor, az aradi szintársulat tagja, egy hónappal ezelőtt ment ki Varsóba, hogy fivérért, akinek ott variété-társulata van, meglátogassa; tehát varsói tartózkodása a forradalom legvéresebb korszakával esik össze. Borzalmatlanul borzalmasabb jelenetek volt szemtanúja és — amint mondja — azért jött vissza még szabadságidejének letelte előtt, nehogy vérszaga, izzó katlanban hagyja ő is a fogát.

(Zsidók és az orosz rendőrség.)

Amikor Varsóba utazott Szabó Sándor, már a határszélen bő alkalma nyílt az orosz rendőrség brutalitásának megismerésére. A Granica nevű határszéli állomáson, ahol az utasok utlevelét megvizsgálják a rendőri közegek, meglepődve tapasztalta, hogy a vele egy vonaton utazó lengyel zsidók, a fülük mellett lógó tincseiket kalapjuk alá dugták. Kérdezősködésére, hogy miért teszik ezt, azt a felvilágosítást kapta, hogy az oroszok nem tűrik meg a gondör tincsű zsidókat. Hogy tehát ne legyenek kénytelenek levágni vallási jelvényüket, a kalapjuk alá rejtik el.

A graniczai állomáson öt órát kellett várakozni a csatlakozó vonatra s ez alatt az idő alatt a lengyel zsidók lefeküdtek. Egyiküket elnyomván a fáradtság, elaludt és alvás közben, szerencsétlenségére, kalapja leesett a fejéről. Az állomáson posztoló rendőr észrevette az ily módon leplezett tincset kancsukájával kegyetlenül elverte az őszszakálu zsidót, majd kezével belekapaszkodott az üldözött tincsebe és úgy rázta mindaddig, míg a zsidó jajveszkelését meg nem elégelte. Azután tincsenél fogva bevezette az állomás irodájába és ollóval vágta le a féltett ismertető jelet.

(Forrongók az éjjeli mulatóban)

Az első napokban, ahogy megérkezett Varsóba, a fellázadt munkások megostromoltak egy külvárosi éjjeli mulatóhelyet. Összevették, összetörték minden összetörhetőt és mikor már mindent elpusztítottak, az épületet földig lerombolták. A kivonult katonaság százával gyilkolta le a munká-

sokat, úgy, hogy még másnap is tele volt az utca holttestekkel, a romhalmaz pedig megszaradt vérfoltokkal volt tarkítva.

Az irtózatos vérengzés tulajdonképeni oka az volt, hogy — amint arról a lapok auna idején megemlékeztek — egy Moszkvából rokonai látogatására Varsóba utazó urinót egyik utitársa elcsalta a külvárosi éjjeli mulatóhelyre. Amikor észrevette a szerencsétlen nő, hogy hová került, már akkor késő volt: menekülni nem tudott. Véletlenül találkozott férjének egyik barátjával. Ennek elpanaszolta sorsát és sirva kérte őt a megszabadítására. A férj, aki egy gyarban munkavezetői állást tölt be, abban a véleményben volt, hogy felesége rokonainál van. Mikor értesült nejeinek tartózkodási helyéről, a gyárnak különben is forrongó munkásaival megostromolta a buntanyát.

(Útozai harozok.)

Ezelőtt körülbelül három héttel Szabó Sándor a varsói Bristol kávéházban tartózkodott és a magyar lapokat olvasta. A sztrájkolók a kávéház előtt csoportosultak, hogy feltartóztassák az ott közlekedő lövonatot. Az egyik munkás a lovak elé ugrott és megragadta zsablójukat, hogy megállásra kényszerítse őket. Az állandóan czirkáló katonai őrzőket feltűzött szuronyokkal rohant a munkásokra és a következő pillanatban az egyik katona a zsablát tartó férfi mellét átdöfte szuronyával, mire a munkások tizenöt halott hátrahagyásával szatószlottak. Iszonyú látvány volt, míg a földön fetregő munkások halálküzdelmüket vívták. A hullák még órákig az utca kövezetén heverték.

Az ehhez hasonló véres jelenetek sürűn ismétlődtek Varsó utcáin. Megtörtént, hogy míg az utca egyik haldokló horgése töltötte be, az utca másik részén vig lakodalmas menet haladt végig. Csodálatos, hogy a város külső hangulatán a forradalom egyáltalán nem hagyott nyomot. Mintha a forradalmárok nem is a város lakói volnának, látszólag mindenki nyugodt, csak itt ott halalszik, a lakosoktól mintegy elszigetelten, a puskák dördülése és nyomában a haldoklók nyögése. E hó 9 én szemtanúja volt Szabó Sándor, amint egy fiatalember Varsó egyik külvárosában, Belodorbán bombát dobott a katonák közé és elszaladt. A bomba nem sült el, de a fiatalember életével lakolt a merényletért, mert a katonák futás közben lelőtték.

(A lodzi forradalomról.)

Varsóban megismerkedett Szabó egy lodzi menekülttel, aki a lodzi vérengzésről rémes részleteket beszélt el. Lodznak háromszázezer lakosa van, akik valamennyien gyári munkások. Amikor a forradalom tetőpontra hágott, volt olyan nap, amelyen hatezer halott és sebesült esett áldozatul a kozákok fegyverének. Megtörtént, hogy egy kétemeletes ház egyik ablakából rálőtt az őrzőre, mire a vadállatias katonák berohantak a házba és minden élő lényt legyilkoltak. A vérengzés napjaiban nem kiméltek sem nőt, sem aggot, sem gyermeket. Aki nem egyenruhát viselt, sorra lemészárolták.

Politikai híreink.

Budapest, július 21.

Fejérváry napiparancsa a főváros közgyűlése előtt.

A főváros legközelebbi rendkívüli közgyűlésén dül el, hogy milyen magatartást fog tanúsítani a Fejérváry-kormány megsemmisítő rendeletével szemben. Hogy miért választotta a kormány éppen Budapest székes főváros törvényhatóságát, erről többféle indokolást hallunk. Egyes indoklás azt mondja,

hogy a kormány „imponálni” akart s azzal akarja a maga bátorságát bizonyítani, hogy az ország legelső törvényhatóságának határozatát semmisíti meg. A másik nézet szerint a kormány azért választotta a fővárost, mert az itt önként befolyó adókra van a legnagyobb szüksége. A vidéki törvényhatóságoknál kevés önkéntes adó gyűl be, ellenben Budapesten a nagyvállalatok befizetik az adókat s ezekkel lendítene a kormány a maga sorsán. Együttal azonban arra is gondolt, hogyha itt sikerül a megsemmisítéssel eredményt érni el, azt példának használhatja a többi törvényhatóságokkal szemben s nevezetes hatása lenne az ellenállás leszerezésében. Más verzió meg arról szól, hogy előre kiesztelt terv volt, hogy fővárosnál tegyenek kísérletet, minthogy a tanács eddigi magatartása a kormányt azzal biztatta, hogy itt a maga czélját sikerül keresztülvinni.

Jogivélemény a Fejérváryék rendeletéről.

Egy kiváló jogász a megsemmisítő rendeletről ezeket mondja:

Ez a leirat jogilag semmis. Amikor az országgyűlés a törvényhatóságokra ruházta a jogot, hogy a parlament útján meg nem ajánlott ujonczok és adók tényleges beszolgáltatását egyszerűen tagadja meg, akkor ezzel a törvényhatóságok nemcsak a kormány mellé, hanem egyenesen föléje kerültek, mert így ellenőrzési jogot nyertek a kormányzat esetleges törvényellenes intézkedéseivel szemben. Ha a törvényhatóságok általában a miniszterium felülvizsgálata alatt állanak is, a rezisztenciát nem lehet a kormány engedélyétől függővé tenni.

Haroz az orosz zsidók körül.

Az Alkotmány czimű néppárti újság éles ciziket közölt az orosz zsidóság ismételt beözönlésének veszedelmei és türehtetlensége felől. Ebből a támadásból Vázsonyi Vilmos maga ellen az őszszidóság ellen olvasott ki vágásokat és izgató czélzatot, lapjában válaszolt arra. Többek között ezeket írja:

Ez árulás. (T. i. a koalíció egyik organumának az eljárása.) A szövetségzett baloldal férfiai az alkotmány védelmére egyesítették erejüket. Az volt a hallgatag meg egyezés, hogy a szent küzdelem idejére és érdekében kerüljük az ellenéteket, a társadalmi és osztályharcok felidézését. Egymás között „trauga Dei”, hogy elszántabb, egységesebb lehessen a nemzeti harc.

Végtére is emberek vagyunk. Ha az alkotmány barikádjain a szomszédom arczomba köp, megeshetik, hogy megfedkezve az ellenségről, melyen tisztelt honfitársamat rugom oldalba.

Az „Alkotmány ma zálaszol Vázsonyinak. Ezt írja többek között:

— Mondja meg V. V. ur, hogy hol mikor s mi czélből mondta ki a koalíció tagjaira nézve a kötelező liberalizmust és főleg a kötelező filozofizmust? A demokraták és a többi zsidók épp úgy ütök ma a hitbizományokat, a papokat, mint azelőtt s ezek még sem jajgatnak, hogy most koalicionálva vagyunk, tehát a „trauga Dei” korát éljük. Ellenben, ha egy kaffianos oroszországi zsidónak idecsempészésért szót emelünk, akkor „árulók” vagyunk. Akkor kiléptünk a koalícióból, mert ebbe épp úgy beletartozik az a kaffianos orosz zsidó, mint Zichy gróf vagy Kossuth Ferencz, avagy V. V. ur. Mily simplicitas és mégis mily ravaszság! Mert

ahhoz mégis csak jókora — hogy is mondjuk csak? — furfang kell, hogy minket keresztény nemzeti akciónkban egy orosz zsidó kedvéért és ürügye alatt alternatíva elé állítsanak a koalíciónál. Ily furfangnak mi nem ülünk fel. Mi harczolunk a nemzeti ügyért V. V.-vel és társaival is és nélkülük is kifelé, de engedje meg, hogy belső ügyeinkben azért megtarthassuk ugy gazdasági, mint társadalmi és egyházi kérdésekben a keresztény programot. Mi nem szólunk bele, ha V. V. ék szeretik vér- és hittestvéreiket, de azt nem kívánhatják tőlünk, hogy mi is csókolódzunk velük. Az pedig csak a bajunk, ha nemcsak Bécs ellen kell küzdenünk, de ugyanakkor egy hátulról támadó ellenséggel szemben is kell védekeznünk. Ez a mi bajunk. És amikor eme baj elhárítására fegyverkezünk, ahhoz jogunk van. Ellenben nincs joga azt mondani V. V.-nek, hogy mi ezzel a koalíció egyetértését veszélyeztetjük. Nekünk pedig jogunk van a „Polgár“-ban írott cikkek irójára azt mondani, hogy ő az áruló, ha annak a cikkek és tendenciának, melyet mi elítélünk, a védelmére mer kelni.

Asszonyi vélemény.

(Való-e a kutyakorbács a nő kezébe?)

II.

Tisztelt szerkesztő ur!

A szerelem és kutyakorbácsról feladott kérdést ismertnek feltételezván, egyenesen a dologra térek.

Semmi szín alatt sem alkalmaznám a kutyakorbácsot, mert korbács, mint megtorló fegyver semmit sem tesz jóvá és csak fokozza a botrányt. Mit ér, hogy a közvélemény minden valószínűség szerint az én pártomra áll, reám nézve az eredmény mégis csak az, hogy súlyosbítottam a magam helyzetét.

El nem tudnám képzelni az életet egy oly férj oldalán, akit megkorbácsoltam. Már maga az a tudat, hogy a férjem oly férfi, aki bármily okból eltűri feleségétől az ostorcsapásokat, megvetéssel töltene el a férjem iránt és a megvetés az egyetlen érzés, a mely szerintem türethetlenné teszi a további együttmaradást.

Ha tehát megkorbácsolnám a férjemet, el is válnék tőle okvetlenül; de két gyermekem van és a férjem jó családapa volt mindig s valószínűleg az maradna a tetten érzés után is. Bölcs lennék tehát és várnám, hogy nagylelkűségem és a saját szégyenérzete javítsa. Azt hiszem, ez uton szenvedném a legkevesebb károsodást.

A nőt nem korbácsolnám meg, akár félvilági hölgy, akár társaságbeli. Az elsőt nem érdemesíteném a megtorlásra, bár úgy érzem, ebben az esetben jobban fájna a hűtlenség a megalázó párhuzam miatt. Társaságbeli nőnél nagyon súlyos a megoldás. Ha a botrány nyilvánosságra kerül s férje is megtudja, akkor a bűnhődés már amúgy is utóérte; ha pedig csak magam értesülök, valóban nem tudom, minő eljárást követnék. Ha ő is anya, talán megkínálnám, ha gyermektelen, valószínűleg leleplezném az ura előtt; de ez sem biztos, mert hátha párba lenne belőle s én gyermekeim atyját dehogy is állítanám a pisztoly csőve elé.

Mindezeket így gondolom fel; mert nyugodt szemlélődésnél ezt tartom a legki-

sebb szerencsétlenségnek. Ebből azonban nem következik, hogy a felzaklatott szenvedélyek rohanó árja közepette esetleg más-kép nem cselekedném.

Övjon az ég, hogy ilyen kritikus helyzetbe kerüljek s ha már megcsal az uram, inkább ne értesüljek róla soha.

B-né.

Rakovszky István afférje.

(Vagy a nem kívánt ösmeretség.)

Budapest, július 21.

A hétfőn lezajlott liptószentmiklósi választáson kinos jelenet játszódott le Abaffy Edmund volt országgyűlési képviselő és Rakovszky István a képviselőház alelnöke között.

Abaffy, aki a múlt országgyűlési ciklus végén lépett át a néppártból a szabadelpvűpártba, a hétfői választás alkalmával átment Arvából Liptószentmiklósról — Lányi miniszter mellett korteskedni. Liptószentmiklóson járt ez alkalommal Rakovszky István, a képviselőház alelnöke is, aki feleségét és leányát is magával vitte az utra.

A választás napján Rakovszky és leánya a választók felvonulását nézték az utcán. Arra jött Abaffy Edmund is, aki egy közös ismerős révén be akarta magát mutatni a hölgyeknek. Ebben a pillanatban azonban Rakovszky, aki egy kissé távolabb állott, észrevéve Abaffy szándékát, odalépett s a bemutatást megakadályozta azzal, hogy feleségét karonfogta s leányával együtt elvezette.

Abaffy a legkinosabb helyzetben maradt ott az utcán s másnap provokálta Rakovszkyt.

A provokálásra, mint Liptószentmiklósról táviratozzák, Rakovszky István ma nevezte meg segédeit. Kijelentette, hogy sértő szándéka nem volt, de a maga családi ügyeit úgy intézi, ahogy neki tetszik.

A segédek Rakovszkyt Liptószentmiklós mellett levő birtokán keresték fel.

UJDONSÁGOK.

Nánási származásu bíró életveszedelme.

(Orvul támadtak reá a havasi oláhok.)

Bent az erdélyi hegyek között, a vasuti hegyektől is elszakítva igazán önfeláldozás a magyar tisztviselők helyzete. Ilyen önfeláldozó és kockázatos hivatalt tölt be az a hajdusági származásu járásbíró is, a kit a napokban a hunyadmegyei hegyek közül orvul támadtak meg a havasi oláhok.

Az egész Hajduságon ösmert, tisztelt nánási agg ev. ref. lelkésznek Pákozdy Lajosnak a fia, Pákozdy István évek óta küzdök a vad móczok között, mint a topánfalvi járás bíróság vezető bírása. És ott most majdnem áldozatul esett hivatásának, mely a magyar tisztviselőt az ilyen vadvidékre védetlenné kényszeríti. Erről az orvta-

madásról Topánfalváról röviden a következőket jelentik:

Tegnap Pákozdy István járásbíró, Sebők Ernő erdész, szakértő és Lány Gábor bírósági irnok kíséretében Szkerisora havasi oláh községbe helyszíni szemlére szállott ki. Utközben az Aranyosfolyón négy oláh orvhalászra akadtak, akiktől a járásbíró jegyöket kérte. A halászok a felszólításra futásnak eredtek. Egyet sikerült közülök elfogni, a másik három elmenekült és lármájukkal felvívén az erdőben szanaszét levő házak lakóit, megtámadták a bizottságot.

A keskeny völgyben levő utra a hegyről szikladarabokat gördítettek le, amelyek mind egyike agyonütéssel fenyegette az egész társaságot. A kiszállott bizottság menekült és az életveszélyes uton sikerült a járásbírónak és az irnoknak Topánfalvára visszajutni, míg Sebők erdész kocsijával nem tudott megfordulni, hanem Szkerisora felé menekült, honnan ezideig nem tért vissza és a kiküldött csendőrzár sem találta meg.

A járásbíró az albaki csendőrség-nél azonnal jelentést tett, ahonnan egy megerősített járőr szállott ki Szkerisora-ra a vizsgálat megindítása céljából; mert az sem lehetetlen, hogy Sebők erdész az oláhok orvtámadásának áldozata lett.

— **Személyi hírek.** Kovács József polgármester rövid időre szabadságra utazott. Reithoffer Alajos Alsófehérvármegye építésre, vizaknai birtokos Debreczenben időzött. Öry János miniszteri iparfelügyelő hivatalos ügyekben itt járt.

— **Nincs délután hivataloskodás.** A városi adóhivatalban és a katonai ügyosztálynál már megszűnt a délutáni hivataloskodás és kárát még se látja a közigazgatás. Akár az egész városházán be lehetne hozni az új rendszert a nyári hónapokban, mert az ügy kereső felek dolgait eltudják intézni az ügyeletes tisztviselők is.

— **A honvédek új kerületi parancsnoka.** A debreczeni 3. honvédsereg ezred és vele az egész I. honvédkerület Bihar Ferenc altábornagyot tisztelte eddig parancsnokául. De Bihar Ferenc honvédelmi miniszter lett s így a kerületi parancsnoki díszes állás megürült. A hivatalos lap legújabb száma jelenti, hogy a király az I. honvédkerület parancsnokául Csalányi Géza al tábornagyot nevezte ki, aki eddig Szegeden volt basonló minőségben s a kinek neve a tavalyi Kossuth-szobor megkoszorúzásának botrányából ismeretes.

— **Angolok a Hortobágyon.** Emlegettük már, hogy a nyáron nagyobb számu angol turista társaság látogatja meg Debreczent. Az angolokat a „Hungary“ című magyarangol ujság szerkesztője fogja kalauzolni Magyarországon keresztül. A városi tanács ma értesült arról, hogy az angol urak eddigi megállapodás szerint augusztus 27-én érkeznek hozzánk. Az uti tervbe főlvették a Hortobágyot is, ahol valamely népies mulatságot szeretnének látni.

ha ez kivihető volna. A társaság tagjai a legelőkelőbb londoni társasághoz tartoznak. Köztük van a világ egyik legnagyobb lapjának az „Echo“-nak szerkesztője is.

— **Munkások téli foglalkoztatása.** Fontos közérdeket képez azon kérdés megoldása, hogy a munkások téli munkátlan hónapjai minő uton volnának munkás hónapokká tehetőek és minő eszközökkel s hogyan volnának azok bevezetendőek? Valóban csudálatos, hogy e kérdéssel irányadó körök eddig nem foglalkoztak s még valóban csudálatos, hogy munkástügyeket intéző törvényes fórumok e kérdés megvitatására semmi néven nevezendő lépést nem tettek. Első fecskeként jelentkezik e tekintetben. Kisvárdá. Az ottani ipartestület ugyanis — mint levelezőnk értesít — most szélesebb körben óhajt mozgalmat indítani abban az irányban, hogy a munkásokat télen át rendszeres háziipari foglalkozáshoz juttassa ekként, a mindennapi kenyerüket télen is megkereshessék.

— **Az orr . . .** A Kemény János Petőfi-téri kis pipájának barátságos éttermében egy kedélyes ur ül és borozik. Bora ugyan sárga, de az orra annál vörösebb.

Belép egy idegen s meglátva a hatalmas vörösséget, oda szól a pinczérnek :

— *Olyan bort hozzon, mint annak az urnak az . . .*

A pinczér szalad s csakhamar mosolyogva tér vissza.

Az idegen megnézi a bort, a pinczért s a borozó urat, aztán odamordul :

— *Maga svindler ! . . .*

— **Halálozások.** Meghaltak : Tóth József ev. ref. 75 éves, Király Juliánna ev. ref. 5 hónapos, Harsányi Mihály ev. ref. 4 napos, Fitaul Ferencz r. k. 17 hónapos, Gombos Sándor ev. ref. 9 hónapos, Tokai János ev. ref. 10 hónapok, Suba Mihály ev. ref. 16 éves, Dalmy Ferencz ev. ref. 5 hónapos, Ozsicsák Klára ev. ref. 10 hónapos, Boros Zsuzsanna ev. ref. 19 éves, Magyar Erzsébet ev. ref. 12 éves, Szabó Sándor ev. ref. 1 hónapos.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** Nagy az öröm a debreczeni cigányzenészek közt. A belügyi kormány ugyanis jóváhagyta nemes czélú együletök, az „első debreczeni zenészek betegsegélyző egylete“ alapszabályait, a melyeket Magyary Kálmán a jóváhagyási záradékkal ellátot a már magával is hozott az alakuló gyűlést a jövő hónap elején fogják megtartani. Elnökké a debreczeni cigányzenészek nesztorát, a Magyary-testvérek édes atyját fogják megválasztani.

— **Pinczének munkaszünete.** A pinczének országos egyesülete mozgalmat indított, hogy a pinczének hetenként legalább teljes 24 órai munkaszünetük legyen. Kíváncsiak vagyunk, az új rendbe hogyan mennek bele a kávéház és vendéglőtulajdonosok ?

— **Debreczeni cigány Párisban.** A debreczeni cigányok Rigó Jancsija kétségkívül a világjáró Kacsary Pista. Hogy nem vergődött olyan hirnévre, mint a Chimay hercegné szeretője, a ragyás Rigó Jancsi, annak csak az az oka, hogy ő nem primás, hanem csak kontrás. De a kuruczosan kihuzott bajusza, peczkes járása után ítélve legalább a primásnak gondolja az

idegen. A szoknya körül sikerrel settenkedett ő is, csak hogy neki már csak a hercegnék és grófnék — társalkodónéja jutott. Néhány év előtt kintjárt Amerikában, ahol két éltebb, többszörös milliomosné versengett Kacsary kegyeiért. De a szive csak visszavágyott Debreczenbe és haza is jött. Itt kontrázott a Kis Béla bandájában, de nyughatatlan természete csak nem ösmert pihenést és utnak eredt megint és most Párisban, a Gand Café-ban rángatja a vonót a hegedün, de zordon, marczona bajuszával bizonyára hódít is a francia szépek közt.

— **Ágyukból harang.** Kovács Ferencz óbecsei alsóvárosi plebanos új temploma számára 50 mmázsa ágyüerczet kért a hadügyminiszteriumtól, hogy abból harangokat öntessen. A harangok már el is készültek a Perczel- és Damjanich féle ágyukból, amelyekkel e dicső hősök a magyar szent szabadságot vívták Szenttamásnál, Alibunárnál stb. 1848 ban. Az egyik harangon a következő emlékvers hirdeti a harang eredetét : „Ágyu volt azelőtt s ime lett a béke harangja !“ A másikon pedig ez áll : „Mint ágyu sirást okozott s most sir a halottért !“

— **Mit jövedelmez egy utczai nóta ?** A Berinből származó „Komm' Karlinchen, komm' Karlinchen, komm'“ czimű utczai nótát francziára is átdolgozták „Viens Poupele“ refrainnel. A nóta Párisban is nagy népszerűségnek örvendett és átdolgozójának nemcsak dicsőséget, de aranyat is szerzett. Egy párisi ujságíró elírt tett nyilatkozata szerint ugyanis a nóta 100.000 frankot jövedelmezett neki, az átdolgozóinak. Ez a legnagyobb rekord, amit utczai nótával Párisban elértek. Még a híres francia nemzeti dal : „En revenant de la revue“, amelyet pedig sokat énekeltek, sem hajtott annyit a szerzőjének, mint a német nóta az átdolgozójának.

— **A városházáról.** — Hogy esik kollega, az új rendszer a városházán ?

— Sehogysem !

— Hogy hogy ?

— Jobb volt a délutáni hivataloskodás !

— Miért ?

— Megszoktam a hivatalban a délutáni szundikalást ; délelőtt sehogyse tudok. Meglátod, az új rendszer még tönkreteszti az egészségemet :

— **Kolduskenyér a 48-as honvédeknek.** Felszázaddal ezelőtt félistenek voltak a honvédek. Délceleg tartásu, erőteljes fiúk voltak, akiknek mellét még büszkébben fogta körül a mente, amikor diadalmas rohamra indultak. És hullott vérük és életük a hazáért, a melyet anyai dicsőséges csatában megvédelmeztek s a mely hazában ma koplalnak, Isten kegyelméből élnek Ritkul, egyre ritkul a félistenek sora, de a kevcseket sem tudja a joggal megérdemelt sorban részesíteni az állam, amely szármalmas esélyeségű kegydjat nyújt a 48-as honvédeknek. Igaz ez, való az utolsó betűig, a miket napirenden levő esetek igazolnak. Ime : Az orosházi 48-as honvédek, számszerint 15 en, kérvénnyel fordultak az orosházi előjárósághoz. A reszkető betűkkel végigrótt irasból szive facsaró valóság sir ki. Az agg honvédek arról panaszkodnak, hogy koplalnak és a „magyarok irgalmis Istenének nevében“ segítséget kérnek, különben éhen vesznek. A képviselőtestületi tagok meghatottan hallgatták végig a keddi rendkívüli közgyűlésen ezt a panaszos instan-

ciát, a melyre — sajnos — csak kolduskenyérrel feleltek. Kimondta ugyanis a képviselő testület, hogy a 48-as honvédeknek mint a többi községi segélyezettnek, élete fogytáig hetenkint 7 és fél kiló ingyenkenyeret adat. És az agg harczosok, akiknek legalább meglesz a mindennapi kenyerek, hálás szívvel fogadják ezt az alamizsnát is, mert sok helyen még ennyit sem kappak. Mert a haza, amelyért harcoltak, mostoha-sággal fizet nekik.

— **Bimbóhullás.** Simon Pista kedves irótársunkat, debreczeni református tanítót családjával együtt mély gyász sujtotta. Legifjabb leánygyermeké elhunyt, amely szomorú esetről részvételt közöljük a bánatos család következő gyászjelentését : Fájdalmas szívvel tudatjuk Simon Vilmanak 1905. évi július hó 19-én d. u. fél 4 órakor, 1 éves korában, egy heti súlyos szenvedés után történt elhunytát. A kedves kis halott porrá válандó részei az ev. ref. egyház szertartása szerint f. hó 21-én, délután 3 órakor, a Vigkedvü Mihály utczai leányiskola udvarán tartandó ima után a Kossuth-utczai temetőben fognak örök nyugalomra tétetni. Debreczen, 1905. július 19. Szülei : Simon István ev. ref. tanító. Simon Istvánné szül. Tóth Mária. Testvérei : István, Erzsébet, Géza, Margit, Mária, Irén, Emma, Rózsa, Zoltán, Gyula, Imre.

— **Küry — a kolozsvári színház tagja.** Érdekes térvöl beszélnek a kolozsvári színházi körökben s úgy látszik, hogy a hirnek komoly alapja van. A hir szerint Janovics direktor tárgyalásokat folytatott Küry Klárával arra vonatkozólag, hogy a művész a jövő szezontól kezdve mint a kolozsvári színház rendes szerződött tagja működjék. Ez az eszme inkább csak óhajtas az igazgató részéről, de valószínű, hogy Küry jövőre mint a kolozsvári új színház primadonnáját látja viszont a közönség, a mely most négy estén keresztül a szeretet és ragaszkodás páratlanul meleg jeleivel halmozta el régi keevenczét. Küry egyébként tett a dologra néminemű czélzást, mert mikor este elbucuzott ünneplőtől, többek közt ezeket mondotta :

— Most csak pár napig lehettem itt, de legközelebb visszajövökés akkor nagyon hosszú ideig maradok önök között.

— **Általános érdeklődés** mutatkozik a ma esti jótékonyczélú előadásra. A nagyszámban elkelte jegyek igazolják, hogy óriási közönség jelenlétében fog lefolyni a „Sárgacsikó“ népszimű mai előadása, melynek szép sikere jókora összeget fog juttatni mentőegyesületünk javára is.

— **Köszönetnyilvánítás.** A magyarországi munkások rokkant és nyugdíj egyesületének debreczeni fióka folyó hó 15-én rendezett mulatságán felülfizettek az alább következők, kik is, mint nemesszivű emberbarátok az egyesületünk önzégei és árvái nevében fogadják nyilvános köszönetünket : Kovács Béla 2 kor, Gyenes Kálmán 2 kor., Taar Sándor 4 kor. Cziczó Lajos 3 kor. Griczman Gyula 3 kor. Szikszai Aladár 1 kor. 80 fill. E. B. 1 kor. 20 fill. Nagy János, Daday Lajos, Molnár Imre, Martsik József, Jónász Mór, Tóth Béla, Molnár Pál, Schiller János, Materny Károlyné Nagyházi Jánosné, Horváth Antalné, Kálmán Jánosné 1—1 korona. N. N. 1 kor. Bumbara István 80 fillér. N. N. 20 fillér, N. N. 60 fillér. Összesen 31 korona 60 fillér, mely összeget a tiszta jövedelemhez csatolva az özvegyeket és árvákat segítő alapunkba helyezünk és nyilvánosan nyugtázzuk. Materny Károly elnök. Daday Lajos titkár.

— **Hullaméreg a piacon.** A debreczeni piacon hallatlan gázságok történnek. Se szeri, se száma a legotrombább visszaéléseknek. Szombaton reggel

dr. K. Szalay Béla kerületi orvos Nagy Ferencz polgári biztossal tartott piacz vizsgálatot.

— Itt valahol bűdös hus van — jegyezte meg az orvos, mikor a hus árusok közé értek.

Fertelmes büzt gerjesztett a bűdös hus, már 8—10 lépésnyire lehetett érezni. Tényleg volt is ott bűdös hus. Dutka Györgyné kofa árulta. Koppasztott szárnyasok voltak. Libát és ruczákat árult, de oly bűdös volt már valamennyi, hogy 8—10 lépésnyire is undorított. Szinte bámul az ember a hallatlan vakmerőségen, hogy a bűdös hullamérget piaczra merik vinni. Hát az ostoba debreczeni közönségnek már minden jó? Természetesen a döghust a rendőrség elkobozta és megsemmisítette, Dutka Györgyné ellen megtette a feljelentést.

— **Tolvaj cseléd.** Veisz Mártonné Széchényi utca 36 sz. a. lakosnő kellemetlen meglepetésben részesült. Csütörtökön délután Eszter nevű cselédje ugyanis — Weiszné állítása szerint — a zárt szekrénybe tartott csipke, karton, selyem, batizt feléktől és ezüst karpereczétől megfosztotta. A kár összegét 40 koronára teszi. A rendőrség a tolvaj cseléd ellen megindította a vizsgálatot és letartóztatta. A lopást tagadja. Ma átkísérik az ügyészséghez.

Irodalom.

Egy hasznos könyv.

(Miképpen kell jövedéki ügyekben sikeresen védekezni?)

Ritka ember, aki ezt tudja! Hiszen már átment a köztudatban, hogy ha a pénzügyi közegek birságot követelnek, úgy se szó, se beszéd, belenyulunk a zsebünkbe és fizetünk, nem is kutatva, hogy jogos-e a pénzügyi közeg követelése, avagy nem s ha igen, hogy vajjon csakugyan olyan kihágást követtünk-e el, aminővel vádoztatunk és hogy csakugyan olyan birságot kell-e fizetnünk, aminőt tőlünk követelnek.

Szóval, a jövedéki büntető ügyekben már évtizedek óta a sötétben tapogatódnunk, és ha reánk üt a finác, úgy alkudozunk a birságösszegre mérvére kérünk, könyörgünk, védekezni nem tudunk, mert nem ismerjük a védekezés módját, nem ismerjük a jövedéki büntető törvényeket és az azokat pótló és azokat kiegészítő szabályokat, miniszteri rendeleteket és döntvényeket, ami nem is csoda, mert hiszen a jövedéki büntető törvényeink még máig is az 1788. évi harminczadi rendterítés és az 1842. évi harminczadivatali utasítás alapján „kezeltetnek”. Hogy tehát vakinek alapos ismeretei legyenek e téren, ehhez egy kis emberöltőn át való szakadatlan tanulmányozás, adat- és anyaggyűjtés szükséges.

Igazán hézagot pótol tehát az a most most megjelent terjedelmes szakkönyv, amelyet ma kézhez kaptunk és amelynek czíme: A Jövedéki Büntető Törvények és A Jüvedéki Büntető Eljárás Magyarázata. Irta: Hoffmann Mihály, az „Adóügyi Szaklap” szerkesztője.

E név a finác-tudomány terén ma már ismeretes, mert több mint másfél évtizede, hogy Hoffmann Mihály a pénzügyi szakirodalom terén működik, amelyen ő egyik uttörő és a gyakorlati pénzügyi irodalomna egyik mestere. Minden évben 1—2 közhasznú szakkönyve jelenik meg a könyvpiaczon, a mely mindamegannyi praktikusán lévén megírva, nagy elterjedésnek örvend.

A „Jövedéki Büntető Törvények és a Jövedéki Büntető Eljárás Magyarázata” cz., most megjelent könyve is a gyakorlati élettel számol.

Kiterjed az egyenes adók-, fogyasztási adók-, illetékek és állami jövedékre vonatkozó összes törvények és szabályok áthágásából származó jövedéki kihágásokra és nélkülözhetlen utmutató és tanácsadó minden jövedéki kihágási ügyben, mert alapos oktatást ad a kereseti adó, házadó, földadó, tőkeamat- és járadékadó, nyilvános s árnadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója. nyereményadó, szállítási adó, vadászati és fegyveradó, bányaadó, általános jöv. pótladó, hadmentességi díj, szeszadó, söradó, cukor és ásványolaj-adó, szeszadópótlék, söradópótlék, átutalási eljárás, községi fogyasztási adó pótlék, dohány, só és lottójövedék, állami italmérségi jövedék, löpor, hatarvám, postajövedék, fémjelzés, illeték, valamint a boritaladó és husfogyasztási adóügyben előforduló jövedéki kihágási esetekben követendő mikénti védekezésre.

A munka, amely két részből áll: alaki és anyagi részből, azt czélozza, hogy a nagyközönség bármilyen jövedéki kihágási esetben feltalálhassa mindama védelmi eszközöket, amelyek felhasználásával a jövedéki kihágási ügyekben sikeresen védekezhetik.

A könyv el is érte czélját, mert a jövedéki kihágások terén előforduló esetek minden mozzanatát nemcsak feltünteti, de a kezdőponttól a befejezésig példákkal is illusztrálja, a miért is azt a közönség különösen figyelmebe ajánljuk. A praktikus és esziesen kiállított tartalomjegyzékkel és utmutatóval ellátott könyv bont ára nyolcz korona és megrendelhető az „Adóügyi Szaklap” kiadóhivatalánál, B.-pest, VI. kerület, Andrassy-ut 38.

Föltámadás.

Föltámadunk! — mondják, vallják,
Veget ét a sirnap éje!
Őök élet napja kél majd
Egy dicső nap reggelére!

De van egy sir, ahová a
Föltámadás el nem érhet;
Zárt sir marad mindörökre
A hová az álmok tértek!

Zivuska Andor.

Nagypénteki egyházi beszéd. A magyar református egyház szónokai között kiemelkedő helyet foglal el Jánosi Zoltán, a debreczeni ifju lelkész. Széles tudás, költői emelkedettség és tömör magyar irály jellemzik ezeket a nagyszabású szónoki alkotásokat, amelyek nyomtatásban olvasva is élvezetesek és tanulságosak. Szivesen ajánljuk Jánosi Zoltánnak „Az áruló Judás” czimen megjelent nagypénteki egyházi beszédét, a melyet a Csáthy czég adott ki. A füzetke ára 20 fillér. Kapható Csáthy Ferencz könyvkereskedésében.

TÁVIRATOK.

A kormány és az államtitkárok.

Budapest, július 21. A budapesti tudósító jelenti, hogy a kormány elhatározta, hogy politikai államtitkárokat nem fog. csak administratív államtitkárokat kinevezni.

A főváros és a kormány.

Budapest, július 21. Ma vette kézhez Rózsavölgyi alpolgármester a Fejérváry kormány megsemmisítő rendelkezését a főváros közgyűlésének azon határozatára nézve., amely

az önkéntes adók beszédését eltilta, Rózsavölgyi alpolgármester rögtön jelentést tett a főpolgármesternek, aki ez idő szerint Bécsben volt. Jelentésében oda vélekedik, hogy a kormányrendelet mindaddig végre nem hajtható, míg az önkéntes adók elfogadása tekintetében a főváros törvényhatósága más határozatot nem hoz. A főpolgármester a jelentésre visszautazott Budapestre. Beniczky alispán a ministeri rendelkezésre kijelentette, hogy a megsemmisítő rendelkezés kísérletezésnek tekinthető, a melyre ha szigorú visszautasításra talál, a kormány a további rendelkezésektől el fog állani.

Szterényi államtitkár.

Budapest, július 21. Szterényi József miniszteri tanácsost, az iparfejlesztési osztály vezetőjét a kormány előterjesztésére az uralkodó a kereskedelemügyi ministeriumba administratív államtitkáruul kinevezte.

Halálra ítélt matróz.

Pétevár, július 17. Egy lázadó matrózt elfogtak és halálra ítélte a katonai törvényszék. Az ítéletet holnap akarják végrehajtani, a mi alig fog sikerülni, mert a nép a kivégzést megakarja akadályozni.

Merénylet a szultán ellen.

Szótia, július 21. Konstantinápolyból jelentik, hogy a szultán ellen a mai kocszása alkalmával merényletet követtek el. Bombát dobtak kocsijára. A szultán sértetlen maradt.

A czár és Vilmos császár találkozása.

Berlin, július 21. Pétevárról megerősítik a czár és a német császár tengeri találkozását.

Rigó Ferencz végrendelete.

Nagyvárad, július 21. Rigó Ferencz képviselő végrendeletét ma felbontották. Rigó végrendeletében meghagyja, hogy holttestét vigyék Godába és hamvasszák el. A család eleget tesz a végrendeletnek.

Álarozos betörők.

Nagyvárad, július 21. A közel fekvő Bagamér község egyik tekintélyes földbirtokosához, Kiss Istvánhoz az éjjel álarozos rablók törtek be. A gazdasszony száját betörték. Kiss fejét összezúzták és karját eltörték. A rablók 2800 korona készpénzt és több értékes dolgot vittek magukkal. A csendőrség erőlesen nyomoz. A rablást cigányok követtek el.

Égő falu.

Szatmár, július 21. A közeli Tekházán tegnap délután tizenkilenc ház a hozzátartozó melléképületekkel együtt teljesen leégett. A mentési munkálatok közben Nábrády Lajos gazdemberre egy kutágas dőlt és halálosan megsebesítette. A leégett házak egy része biztosítva volt.

Elhunyt főorvos.

Nagyvárad, július 21. Ma Popovics György Bihar megye tiszti főorvosa 65 éves korában elhunyt.

Törvénykezés.

Elítelt verekedők. Molnár Ferenc és 4 társa február 3-án a Glück Josáll bormérésében bottal és ököllel leverték a lábáról Sugár József réti lakost, bár nem de mindig a fejét ütötték. A kemény hajdu koponya 20 napon túl gyógyult be, de begyógyult. A debreczeni törvényszék Molnár Ferencet 7 hónapi börtönre, Kovács Miklóst, Tar Lajost és Magi Sandort 1—1 havi fogházra, Debrődi Lajos 6 heti fogházra.

Váltóhamisítás. Katona Áron és anyja, özvegy Katona Mihályné derecskei lakosok 1903. decz. 28-án Varga János nevére 63 koronás és Verendi János nevére 166 koronás váltót hamisítottak és a derecskei takarékpénztárnál leszámították. A debreczeni törvényszék 6—6 hónapi börtönre ítélte őket. Belenyugodtak és az ítélet jogerős lett.

Tolvaj a hombárban. Tót Imre hajdunánási 26 éves kerégyártó mester április 8-án éjjel Kónya Antal bezárt kamrájába behatolt, oda betört és onnan 20 korona értékű búzat lopott. Tettét beismerte. A lopott búzából 2 vékát Batta Julis Szántó Janosnének adott még azon éjszakán. A debreczeni törvényszék 6 havi börtönre ítélte Tóth Imrét, míg Batta Julist 5—5 kor. pénzbüntetésre.

Közgazdaság.

Viszik a baraczkot Németországba. Herczig József berlini gyümölcskereskedő már hetek óta Debreczenbe tartózkodik és a baraczkot vásárolja össze. Eddig több mint 2000 kosár baraczkot adott fel a vasutra. Ezért drága a mi piacunk.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése. Budapest, 1905. július 21.

Az ízlet ma határtalan szilárd jelleget tanúsított. Határidők zárulnak.

1905. októberi buza	15.82.—84
1906. áprilisi buza	16.24.—26
októberi rozsa	12.88.—90
1905. májusi rozsa	—
októberi zab	11.52.—54
1905. áprilisi zab	—
1906. májusi tengeri	10.96.—98
1905. júliusi	—
1905. aug.	—
szeptemberi	—
1905. augusztusi repce	24.40.—60

REGÉNY-CSARNOK.**Kisértet-látó.**

35 — Amerikai bűnügyi regény. —

— Különös történet — jegyezte meg Barley. Igazán nem csodálom szerencsését, kedves Neckett ur, ön valósággal titkos rendőrnek született.

Ezután Tiddy mondott érdekes lókötési eseteket és hogyan fogta el egyedül a leg-híresebb lókötőt, Baldwer Fülöpöt. A lókötő felesége New-Yorkban lakott, de ő ugy elűnt, mintha a föld nyelte volna el. Tudtam, hogy a családjának irni fog. Tényeg kaptak is levelet. Arra lestem hát, mikor adják fel a választ. A postán megírtam a címet. Hamis név volt rajta. No de leg-

alább így megírtam az álnevét is, amely alatt bujkált. A levéllel együtt érkeztem meg én is a távoli városba. Azonnal a postahivatalhoz mentem és meglessem, ki jön a levélért. Valami lovász fiu jött, akit én nyomon követtem. A fiu az egyik vendéglőbe ment, ott átadta a levelet a tulajdonosnak. A lókötő jó vásárt csinált, mert egész se-reg gazdával tért a csárdába. Nem ösmerem meg mindjárt, mert a bajuszát és szakállát leborotváltatta időközben, de mikor a vendéglős átadta neki a levelet, az egész mulató társaság legnagyobb elképedésére letartóztattam.

Természetesen nagyokat ittak a vendégek közben is. Majd Wolwick mesélte el, hogy fogta el a híres Farrar Jonathán, akinek bankógyára volt, de mikor már a házat körülvették, a furfangos gazember petróleummal gyújtotta fel a műhelyét és odaégett minden bizonyíték.

Két év múlva ismét gyanuba került. Akkor kocsival, lóval kereskedett látszólag. Kölcson kértem kocsit, lovat és odahajtottam a házához, míg áruhába öltözött rendőrök észrevétlenül körülvették messziről a házat. Mikor a loval, kocsival megálltam a háza előtt, a testvére fogadott.

— Itthon van Farrar Jonathán ur? — kérdeztem.

— Még nincs. Mi tetszik?

Kocsimat, lovat akarnám sürgősen eladni. Írtam neki levelet is, hogy legyen itthon, de ugylátszik a levél még nem érkezett meg. Pedig nagyon olcsón odaadnám. No de majd megveszi más! Ilyen vásári tudom, ugyse csinál.

— Ha olyan sürgős, hát utána nézek, hátha haza jött már.

Bement a házba és rövid idő múlva visszatért a fivérével.

— Hogy adja? — kérdezte.

— Kétszázötven korona.

— No annyit megér — jegyezte meg a pénzhamisító. Hát a lovak.

— Tessék megjártatni és felülni a kocsira.

Gyanutlanul felült mellém a bakra. A két ló megindult, mint a szélvész.

— No most forduljunk vissza — mondta.

— Már késő lenne — feleltem én.

— Miért?

— Azóta már 30 rendőr lefoglalta a pénzhamisító műhelyt barátocskám. Most már nem fogja petróleummal felgyújtani a bizonyítékaimat!

[Folytatjuk.]

Szerkesztői üzenetek.

R. J. Hajdunánás. A »Kolerást« ismertem, de nem tudom, hogy micsoda vig vagy szomorú eset fűződik az elnevezéséhez. Köszönettel fogadom, ha megösmertet vele.

Dr. S. Gy. Segesvár. Utána nézek, hogy a diákocskát valahol elhelyezhessük.

Nyiltér.**Ne vegyenek selymet**

addig míg a mi garantizált szolid, gyönyörű szép, fekete, fehér és színes újdonságainkból mintát nem kér.

Különlegesség: **Selymek menyasszonynak, bálba, társaságba és utcai toaletnek és blousoknak, bélésnek stb. való K 1.15-től K 18-ig méterenként.**

Csakis jótállás melletti solid selyemszövet árulunk, **direct** magánosoknak vám és portómentesen a lakásba.

Schweizer & Co. Luzern U.18. (Svájc.)

2 Selyemszövet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

Augusztus 15-ig

feltűnő olcsó

leszállított árban

lesznek elárusítva

a raktáron lévő **Blousok, Costümök, ruhaalkalmak, nő- és leány kabát, köpeny, gallér, stb.**

Halmágyi Sámuel

utóda

női felöltők nagy áruházában, **DEBRECZEN.**

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Angol blous zephyrek.

Franczia batistok.

Mosó Grenadinok.

Székely férfi mosó szövetek!

óriási raktára.

Egyedárusítása

egy elsőrangú amerikai

~ IRÓGÉPNEK ~

tökéletesen látható irással, Debreczenre kiadó. — Csakis tisztességes és megbízható egyének jöhetnek tekintetbe. A gyár igazgaója jelenleg Ausztria Magyarországon utazik és az ajánlkozóval személyesen fog érintkezni. — Ajánlatok »Century Record« ezimén **Eduard Braun**, Wien, I., Rotenturmstrasse 9. hirdé-
tési irodához intézendők.

Gazdasági épület

2 éve épült 62 m. hosszú, 11 m. széles. terméskő alapon, faszindely tetejű. 1 öl teljes berendezéssel egy hozzá épített keringővel — lóhajtásra — nagyon jutányosan

eladó.

Megtéríthető **H. Nádudvaron, Eperjes-halom, a Hortobágy mellett.**

Bővebbet a tulajdonosoknál **Halbrohr Frigyes, vagy Mandl Sándornál H.-Nádudvaron.**

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér. — Vidéki tudakozásná tessék válaszbélyeget csatolni.

Tetőcserép prima. waggonszámra P. Ladányi állomáson berakva ezrenként 24 koronáért kapható Fábán és Barna cserép és téglagyárban P. Ladány.

Borsy-féle pemetefü-cukor, köhögéskor a legjobb cukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Borsy és Farkas fűszerüzletében) Budai cukrászda, Jósza és Jóna drogueriájában.

Vasestergályozást, vasgyalulást, gépjavitást a legolcsóbban vállal Preiszler Mór gépműhelye Debreczen, Deák Ferenc-utca 22.

Kefir tej kapható Egybáztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Gansin a legjobb cipőfényesítő, chevaux és boxezipő-crém. Kapható mindenütt.

5-6 métermázsza prima sós szalonna jutányosan eladó. **Ottó Sándor** mav. vendég lősnél, az állomási vendéglőben.

Tejet keresek állandóan napi megvételre bármilyen nagy mennyiségben. Czim Simonffy-utca 59. szám.

24 drb különböző nagyságu fürdőkád igen olcsón kölcsön kapható **Kiss Ignác** bádogosnál Piacz-u. 34. **Új fürdőkádak folytonosan raktáron.** Olcsó szolid arak. Vilamos csengő berendezési vállalat.

Vasestergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe fölvetetnek Deák Ferenc-utca 22.

Tóth Ferencznel Hajduszoboszlón 55-60 métermázsza szép egészséges szalonna esetleg kisebb mennyiségben eladó.

Ugynökök fizetés és magas jutalék mellett azonnali belépésre kerestetnek Schweitzer Testvérek varrógép- és kerékpár nagy kereskedőkhöz Debreczen, Piacz-utca 56.

Egy 6 darabból álló nagyon elegáns szalon garnitúra költözökös miatt jutányos árban eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Egy járgányos cséplőgép, csaknem új, szalmes törekrázóval, több kisebb-nagyobb teljesen kijavított használt vetőgép, egy Schuttelwort-féle üzembépes tizes cséplőszekrény és egy ugynoly gyártmányú használt nyolczas garnitúra potom árban és előnyös fizetési feltételek mellett eladó. **Ráhmer Sándornál** Piacz-utca 26. nagytrafik udvar. Ugyanott egy pár jobb minőségű használt lőszerszám megvételik.

Ingyen csak az kapja az 1906-ik évi naptárunkat, ki legalább 1/2 év óta előfizetője lapunknak.

Hlőgyek tanácsot és segílyt nyernek, szülés esetén fölvetetnek, a legnagyobb titoktartás mellett, egy intelligens gyakorlott szülésznőnél. Kényelmes lakás. — Orvosi felügyelet. Debreczen, Kossuth-u. 61. sz.

Eladó borok. Nagyon nagy mennyiségű 1903. évi termésű ménes fehér rizling és bakator fajú szőlőkből összeszűretelve, ugy hordónként, valamint 50 literen felüli mennyiségekben is magán fogyasztóknak, 10 hektoliter 1904. évi veres bor kitűnő minőségű jutányos árak mellett **Székelyhidon Kovács Lajos** bortermelőnél.

Gazdatiszt 18 évi gyakorlattal állást keres. Czim a kiadóban.

Nyll utca 80. számú ház eladó, vagy benne levő tüsszer üzlet bérebe kiadó. Ugyanott a bormérésben egy itezés fölvetetik. Értekezhetni Horváth faraktárban (gázgyár mellett.)

Fémesztergályos-tanuló fölvetetik Fűvessy Lajos kutturó és vasöntő műhelyében.

Rőfős segéd kerestetik azonnali belépésre. Czim a kiadóhivatalban.

Batiszt ingek 1.20 krtól.

Hajtásos fehér 1.20 krtól.

Gallérok 12 krtól. kézellők 20 krtól.

Selyem napernyők fekete 180-tól, színes 150-től.

Fehér himzet batisztok 28 krtól.

Franczia batisztok 35, Delainok 60-tól.

Fehér díszkötények 30, fekete 50-től.

Fegyhazi kötött harisnyák a legolcsóbbtól kezdve

DOSZPOLY JÁNOS utódánál

Főter, Tisza-palota.

NAGY LAJOS

irodája

Debreczenben Csapó-u. 13. sz.

A mezőrendőrkapitányság mellett. Telefon 335.

Okmányszerző vállalat. Megszerez nagykoruitási nősülési, örökbe fogadási, névmagyarosítási, ipar, mindennemű katonai és hatósági, Erkölesi, Szegénységi és Váloperkekhez szükséges mindennemű bizonyítványokat s Remington írógépjén mindeunemirás munkákat készít.

Incasso Intézet. Beszedi a kintlevő tartozásokat rövid idő alatt.

Magánkutató privát detectív-vállalat. Mindennemű családi ügyekben adandó megbízatást elfogad és egyéb nyomozásokat és családi megfigyeléseket a legnagyobb titoktartás mellett eszközöl.

Általános Adásvétel és Házasságközvetítő Iroda Tessék a Csapó-u. 13. sz. ház végén kifüggesztve levő saját hirdetési tábláimat megtekinteni, ahol is eladó földek, házak, szőlők és házassulandó egyének állandóan felsorolva és kifüggesztve vannak.

A vállalat tulajdonosa Nagy Lajos volt ügyvédsegéd, kinek szakavatottsága és feltétlen megbízhatósága mellett legfényesebben tanuskodnak Debreczen város polgármestri hivatalától, kir. Törvényszék, Vizsgálóbíró, kir. Járásbíró, dr. Kardos Samu, dr. Szöllős Dezső és dr. Király Péter ügyvéd uraktól nyert szolgálati bizonyítványai, ahol is több mint 8 éven keresztül működött mint fogalmazó segéd s ki a debreczeni, kir. Törvényszéktől kir. bírósági végrehajtói oklevelet is nyert.

Hivatalos órák mindég. (Jelszavam: „Mindég bren!”)

A HARMAT CRÉME

arczsépitő és bőrápoló kenőcs mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőratkát (mitesser) s bőrbajokat. Kisimítja a ránczosodni kezdő arczbőrt s azt fehérré, simává és üdévé teszi.

Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arczra.

Nem zsiroz, tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos!

Egy tégely Harmat-oréme ára 1 kor. Készítő helye s főraktára:

Mihalovits Jenő

„Kigyó” című gyógyszer-tárában DEBRECZENBEN, a városházzal szemben.

Kárpáti egészségi labdacskok

(malaczkai labdacskok)

eldugulás, nyálkásodás, étvágyhiány, gyomorbaj felfuvódások, szédülés fejfájás, váltóláz, aranyér, bőrküüések, köszvény, vízkór és vesebajok ellen a legfényesebb sikerrel alkalmazhatók.

Szétküldési főraktár:

Friedrich János gyógyszerésznél Malaczkán, Főut 335.

Pozsony megye.

Egy skatulya ára 21 kr., egy tegeres 6 dobozzal 1 frt. 5 kr.

Tekintetes Friedrich János gyógyszerész urnak Malaczkán. Igen kérem, küldjön nekem postafordultával két tegereset a „kárpáti egészségi labdacskai”-ból. En ezeket már negyedik hónapja szedem igen jó hatással, gyomorbajom és székrekedésem megszünt s gyomrom ezáltal ismét rendszeresen működik. Fogadjja tehát tekintetes gyógyszerész ur ezen kedves gyógyszeréért hálás köszönetemet, melylyel maradok kiváló tisztelettel: **Szabó Mihály** földbirtokos Ó-Kécske (Pestm.) 1904. február hó 4-én.

Agrária erőtakarmánygyár

részvénytársaság vezérképviselősége

Horváth Gusztáv Debreczen, Csapó u. 11.

„Kisbér” cukorerő takarmány sertésbizlalásra, göboly hizlalásra, tehénészethez, lőtakarmányozásra és Melasse

a legelőnyösebb árak és feltételek mellett kaphatók.

Matild

crém, arczenőcz, szappan hajfestő (restorer) szépitőszerek minden bőre-nyaságot levesznek az arczról, szeplőt, májfoltot, Vimmedlit, arczpirosságot, a ránczokat kisimítják, a bőrt barsony puhává, üdévé varázsolják. Tessék megpróbálni, ha nem használ, arát minden kibuvó nélkül visszaadom

KUN ISTVÁN

gyógyszerész

Laboratoire Cosmetique „Matilde.” Kapható Budapesten Töröknel. Debreczeni főraktár Tóth Béla gyógyszer-tárában, szemben a Bikával, és mindenütt.